

Overweging en aansluitend orgelspel

Lieve mensen, jong en oud,
mensen van Gods goede verhaal

Als ik het verhaal van de zaaier lees of hoor
moet ik altijd denken
aan de vele schilderijen die Vincent van Gogh
maakte over de zaaier.

En zoals u nu ziet
is dit weer een ander schilderij
dan tijdens het kinderverhaal.
Zaaiers hielden van Gogh
zijn hele kunstenaarsleven bezig.
Hij maakte meer dan dertig
tekeningen en schilderijen
met hetzelfde thema.

Omdat de gelijkenis van de zaaier hem
zijn hele leven heeft aangesproken.
Van Gogh had grote sympathie

voor eenvoudige landarbeiders en boeren.
Ze symboliseren het leven
dat broos en kwetsbaar is.

Het is ook een bekende gelijkenis.
Ik denk dat zeker de ouderen onder ons
het beeld nog kennen van een zaaier met zaaiblik.
Ik zie zo mijn opa nog lopen
met precies zo'n zaaiblik,
dat ik via Ome Kees en Bert v.d. Streek kreeg.
Niet meer te krijgen tegenwoordig,
maar deze lag nog, vergeten, ergens in een loods
van de gemeente Olst/Wijhe.

Ook Jezus gebruikt in zijn gelijkenissen
bekende beelden, herkenbare situaties
voor de mensen die naar hem luisteren.
Een herkenbaar beeld,
waar ook altijd iets vreemds mee is.
Want kunt u zich voorstellen
dat de boeren hier in de omgeving
of u in de tuin zo rijkelijk zaait
als de zaaier in de gelijkenis?
Waar eigenlijk meer dan de helft
van het zaad gewoon verdwijnt?
Op de weg, rotsgrond, verdroogt?
Mijn opa deed dat zeker niet.
Zaad was kostbaar, daar was je zuinig mee
en je keek goed waar je strooide!
Maar de zaaier in de gelijkenis strooit heel royaal.
Alsof hij zich niet bekommert
waar het zaad op de grond terecht komt.
Jezus wordt meestal vergeleken met de zaaier.
Hij strooit met gulle hand het zaad.
Al die verhalen over het koninkrijk van God.
Over een stukje hemel op aarde.
Een wereld waarin mensen
en God met liefde samenleven.
Waar ontferming en gerechtigheid is.
Jezus is royaal met het zaad, de verhalen.

Want iedereen mag er eraan meedoen.
Tollenaars, zondaren, prostituees.
armen, verdrukten.
Al die mensen die anders niet meetellen.
Dat stuit op verzet
bij de geestelijke leiders in Jezus tijd.
Waarom? Jezus doet wat zij eigenlijk
hadden moeten doen.
Houdt hen een spiegel voor.

En misschien denkt u ...ja...mooi verhaal
maar wie zijn wij dan eigenlijk?
Ik vroeg het al in het kinderverhaal.
Ik denk dat wij de grond zijn, in al zijn diversiteit.
Want hoe ontvangen we
die veelbelovende verhalen over Gods Rijk.
Soms kun je toch zijn als de weg!
Je eigen hart is verhard.
Je zicht op de wereld is cynisch,
bitter of onverschillig,
door dingen die je overkomen.
Je zit vol voordelen, mitsen, maren
en durft of wilt het gesprek niet te zoeken.

Je kunt soms rotsachtig zijn!
Als een mens die snel opbloeit.
Enthousiast, blij met de verhalen.
God of Jezus kun je voorin de mond hebben.
Maar wortelt het echt?
Bij tegenslag kan het zomaar verdwijnen.
En maakt plaats voor het tegengestelde.
'Waar is God, nu ik hem nodig heb?'
'Waarom overkomt mij dit?''
Het wortelen in de diepte is door rotsen afgesloten.
En als mens kun je ook bang zijn
om de diepte in te gaan.
Bang om bij jezelf binnen te kijken
en je diepste gevoelens onder ogen te zien.

En distels en dorens?

Het zijn woekerplanten
Gods goede verhalen raken overwoekert
en verstrikt in allerlei andere zaken.
Bijvoorbeeld de eisen die het leven
en werken aan jou als mens stellen.
Maar ook je eigen wensen.
Het vruchteloze bezig zijn
met de materiële zaken van het leven.
We willen het allemaal goed hebben
en werken er hard voor.
Dat mag ook,
maar het leven stelt op die manier
soms hoge eisen.
Zodat we geen eens meer tijd hebben
om nog iets te doen
met die woorden over Gods koninkrijk.
Tegen al die distels en dorens,
is dan geen koningskruid opgewassen.

Er ja, het klopt, er zijn ook veel dingen in het leven
die ons afleiden van Gods Woord.
Door dingen die je overkomen.
Of die je ziet en hoort.
Ziekte en verdriet kunnen het vertrouwen
in God verstikken.
Wie kan te midden
van oorlog en geweld geloven
in een God van liefde?
De nabestaanden en slachtoffers van Srebrenica?
Wie durft te geloven in Gods toekomst
van overvloed wanneer het dagelijkse leven
wordt verduisterd door armoede,
honger of corona met alle gevolgen die het heeft?
Het stelt ons geloof en vertrouwen op de proef.
En veel arbeid en mensenwerk
lijkt soms vergeefs.

Die donkere boom op het schilderij
van van Gogh is voor mij dan ook treffend.
Als een soort verwijzing naar alles

wat ons leven kan dwarsbomen.
Onze weg kan doodlopen:
door ziekte, tegenslag, crisis, de dood.
We kunnen er vermoedelijk allen over meepraten.
Donkere dwarsboommomenten in ons leven.
En toch..... valt er ook zaad,
vallen er woorden in diepe donkere aarde
dat tijd nodig heeft.
Geduld zodat het royale zaaien
kan leiden tot bloei.
Want wat van God komt
heeft ook rust en tijd nodig om te groeien.
De zon staat daarom niet voor niets
op de achtergrond als licht van boven
In de vier mogelijkheden van de grond
zien we de groei van de mens.
Die met vallen en opstaan zich oefent om
de woorden van God toe te laten.
Dat is het bemoedigende van de gelijkenis:
Je mag geduld hebben.
Met jezelf, met anderen, en ook met God.
Het hoeft geen 100% te zijn,
30% is ook al mooi.
En soms word je letterlijk stopgezet, beproefd,
zoals we de laatste maanden hebben ervaren.
We zien het terug in het bloemstuk
gemaakt door Ellen,
passend bij het lied: Het was een nacht,
dat Carien en Louise zo prachtig zongen
tijdens de Paascyclus.
De bolvorm: corona trekt over de aarde
De kogeldistels als beeld voor het coronavirus.
De paarse tinten van het lijden.
Het was een donkere nacht,
teruggeworpen op onszelf.
Maar het zonlicht overwint:
de gele tinten breken door het paars
Langzaam komt er weer de dag,
licht, zon en leven.
Het 'juichende gras' als stralenkrans.

Willem de Boer heeft op de melodie: Het was een nacht,
een nieuwe tekst gemaakt,
passend bij onze tijd,
nu we weer iets meer bewegingsvrijheid hebben.
Wij mogen onze weg in het licht gaan,
komend vanuit het donker en de nacht,
om weer tot groei en bloei te komen.
Moge het zo zijn.
Amen.

Na orgelspel zingen onder begeleiding van Johannes door Carien en Louise (tekst Willem de Boer):

Het was een nacht

Het was een nacht zo stil alleen
door alle doodsgeruchten
wij konden nergens anders heen
het werd een nacht van zuchten.

Een stem verhaalde van de strijd
de levenden en doden
teruggeworpen in de tijd
van oorlogstaal - verboden.

Gesmoorde stemmen en verdriet
is dit het eind der tijden
geloven kunnen wij dit niet
waarom o God dit lijden.

Maar die vol hoop zich hielden aan
het woord dat hen bevrijdde
van ver, nabij en hier vandaan
dat niets ons meer kan scheiden.

Het wordt een dag als ooit tevoor
de doornen zijn verslagen
en stemmen klinken weer in koor
van jong en oud van dagen.

Een stralenkrans, een levenskroon
de zon verdrijft de nachten
het leven bloeit, maar ongewoon
blijft het in mijn gedachten.

Het is de dag - voorbij de strijd
een stem is weer te horen,
gekomen uit de stille tijd
zijn wij opnieuw geboren.